

■ Пажарная бяспека

АДНЫ ДОМА...

У мінулым годзе на Міншчыне ўпершыню зменшылася колькасць загінулых у пажарах. У 2012-м адбылося 1429 трагедый, якія забралі жыцці 227 грамадзян. Летась зарэгістравана 1406 пажараў, дзе загінулі 182 чалавекі. На думку спецыялістаў, на паляпшэнне сітуацыі ў значнай ступені паўплывала аснашчэнне жылых памяшканняў пажарнымі апавяшчальнікамі.

Летась, дзякуючы сігналу, які паступіў на дыспетчарскі пульт, удалося выратаваць 13 чалавек. А з 2005-га, калі пачалі ўстанаўліваць аўтаматыку, своєчасовую дапамогу атрымалі 132 пацярпелыя. Акрамя таго, развіваецца і ўдасканальваецца тэхнічная база выратавальнікаў. У выніку яны могуць аператыўна прыбыць на месца здарэння. За мінулы год каля 140 чалавек, у тым ліку 12 дзяцей, літаральна выхаплены з полымя дзякуючы своєчасовым і зладжаным дзеянням выратавальнікаў.

Пра гэта паведаміў начальнік Мінскага абласнога ўпраўлення Міністэрства па надзвычайных сітуацыях Максім Шышканаў на пасяджэнні аблвыканкама, дзе было прааналізавана выкананне мерапрыемстваў па папярэджанні пажараў і гібелі ад іх людзей. **Асаблівую заклапочанасць выказалі прысутныя тым, што летась у цэнтральным рэгіёне ахвярамі агню сталі 8 непаўналетніх.**

У вёсцы Амлынцы Нясвіжскага раёна загінулі маці і трое дзяцей. Сяльчане, педагогі не маглі сказаць пра

гэтую сям'ю нічога дрэннага. У свой час малыя разам з бацькамі нават удзельнічалі ў раённым конкурсе шматдзетных сем'яў.

У Пухавіцкім раёне бацькі пакінулі без нагляду сыноў 3 і 5 гадоў, а самі пайшлі на працу. Праз дзве гадзіны маці вярнулася дадому, якраз у той час, як у доме пачаўся пажар. Жанчыне ўдалося вынесці з полымя хлопчыкаў. Нягледзячы на ўсе намаганні медыкаў, малодшага не ўдалося выратаваць. Пры гэтым высветлілася, што малыя заставаліся дома адны рэгулярна.

Рэйды дапамаглі дадаткова выявіць 1551 факт незахавання бяспечнага пражывання і выхавання дзяцей. Як вынік, 34 дарослыя пазбаўлены бацькоўскіх правоў.

У Маладзечанскім раёне маці страціла дзіця менавіта з-за працы: жанчына працавала загадчыцай фермы. Хлопчыка, які хварэў, даглядаў айчыным. Па словах мужчыны, ён адлучыўся ў краму літаральна на гадзіну. За гэты час і здарылася трагедыя: дзіця не змагло выбрацца на вуліцу, паколькі сядзела пад замком.

Паводле статыстыкі, найбольш частая прычына пажараў — гульня дзяцей з небяспечнымі прадметамі (запальнічкамі, запалкамі). Як правіла, ахвярамі становяцца малыя 5-6 гадоў. Гэта найбольш рызыкаўны ўзрост, калі дзеці не могуць асэнсаваць наступстваў, часцей за ўсё палохаюцца і імкнуцца схавання пад ложкам, ста-

лом, дзе іх цяжка знайсці...

Дадам, дзеці, якія загінулі ў агні на Міншчыне, практычна ўсе з сельскай мясцовасці. Як лічаць спецыялісты, прычына трагедыі — у недахопе дзіцячых садкоў у вёсках. Бацькі вымушаны пакідаць дзяцей дома. У вобласці прымаюць меры для выпраўлення сітуацыі. На базе ўстаноў адукацыі ўжо створана 12 груп з кругласутачным знаходжаннем дзяцей. У перспектыве такія групы з'явяцца ва ўсіх раёнах Міншчыны. Адкрываюцца групы кароткачасовага знаходжання — ад 2 да 7 гадзін.

Супрацоўнікі абласнога ўпраўлення па надзвычайных сітуацыях сумесна з педагогамі, міліцыяй праводзяць прафілактычную работу з дзецьмі і іх бацькамі. Для выхаванняў малодшага ўзросту меры пажарнай бяспекі даводзяцца з дапамогай разнастайных гульняў. У крамах і секцыях, дзе прадаюцца дзіцячыя тавары, размешчаны памяткі, стэнды з інфармацыяй, якая папярэджвае аб недапушчальнасці пакідаць непаўналетніх без нагляду. Акрамя таго, абследаваны супрацьпажарны стан жылля малазабяспечаных, шматдзетных, неўладкаваных сем'яў. У выніку ў 1057 дамах і кватэрах адрамантавана пачное ацяпленне, у 1190 — электраправодка, у 5115 устаноўлены аўтаномныя пажарныя апавяшчальнікі. Рэйды дапамаглі дадаткова выявіць 1551 факт незахавання бяспечнага пражывання і выхавання дзяцей. Як вынік, 34 дарослыя пазбаўлены бацькоўскіх правоў, 149 дзяцей змешчаны ў сацыяльна-педагагічныя

Фота Анастасіі КІСЕЛЧУКА.

цэнтры, 619 непаўналетніх знаходзяцца ў сацыяльна небяспечным становішчы.

— Так, на Міншчыне ямала робіцца па прафілактыцы пажараў і гібелі на іх людзей. Але план мерапрыемстваў павінен быць больш дакладным, а кантроль за выкананнем — пільны і якасны, — адзначылі прысутныя. — Абавязак бацькоў — навучыць дзяцей правілам паводзін падчас небяспекі (як пакінуць памяшканне, куды тэлефанаваць).

Нумар выкліку экстраных службаў — «112». Сюды можна звяртацца ў выпадку ўзнікнення надзвычайных сітуацый ці іншых здарэнняў. Дыспетчар адрасуе сігналы ў неабходныя службы («102»,

«103», «104») і аварыйнага рэагавання.

За невыкананне абавязкаў па выхаванні дзяцей прадугледжаны штраф, але толькі ў выпадку здзяйснення непаўналетнім нейкага супрацьпраўнага ўчынку. Тым не менш, калі з выхаванцам здарылася няшчасце і нават гібель з прычыны недагляду бацькоў, іх не пакараюць. У Крымінальным кодэксе прадугледжаны арышт ці абмежаванне волі на тэрмін да двух гадоў за пакіданне ў небяспечы. Але зноў жа прыцягнуць па ім да адказнасці дарослых, нават калі дзіця загінула ў пажары, немагчыма.

Таццяна ЛАЗОЎСКАЯ ■

■ Факт

ПАВЯЛІЧЫЦЬ АБАРОТ ДРАЎНІНЫ

Колькасць эксплуатацыйных лясоў будзе павялічана. Пра гэта журналістам паведаміў міністр лясной гаспадаркі Міхаіл АМЕЛЬЯНОВІЧ.

Па яго словах, сёння лясны фонд Беларусі на 51 працэнт складаецца з лясоў першай групы і на 49 працэнтаў — другой групы. «Такіх суадносін няма больш ні ў адной краіне свету. Напэўна, мы занадта захапіліся экалогіяй, — пракаментаваў сітуацыю Міхаіл Амельяновіч. — Таму цяпер разглядаецца пытанне аб аптымізацыі катэгорыі абароненасці лясоў праз змяншэнне колькасці лясоў першай групы да 35 працэнтаў і павелічэння другой да 65».

На думку міністра, гэта дазволіць уцягнуць у гаспадарчы абарот ад 2 да 2,5 мільёна кубаметраў драўніны. Цяпер да лясоў першай групы, эксплуатацыя якіх забаронена, адносяцца запаведныя, водаахоўныя, абаронныя санітарныя, аздараўляльныя і іншыя лясны.

Міністр таксама расказаў, што цяпер да перадачы ў Палату прадстаўнікоў Нацыянальнага сходу Рэспублікі Беларусь рыхтуецца праект новай рэдакцыі Ляснога кодэкса. Па яго словах, вялікіх змен у лясным заканадаўстве чакаць не трэба — фактычна новы кодэкс будзе прыводзіцца ў адпаведнасць з іншымі заканадаўчымі актамі, якія працуюць у гэтай сферы. Праект плануецца перадаць у Палату прадстаўнікоў да канца лютага.

Яраслаў ЛЫСКАВЕЦ.

Тэмпература

Кіруючы тэмпературай, можна паскорыць ці замарудзіць рост расады. У хатніх умовах расада часцей пакутуе ад лішку цяпла, чым ад яго недахопу. Кантраляваць тэмпературу можна з дапамогай фортак.

Самая высокая тэмпература патрабуецца для прарастання перцаў, баклажанаў і агуркоў: 26-28 °C; трохі ніжэйшая патрэбна тэмпература для таматаў: 24—26 °C. Цыбулю, сельдэрэй, салату і капусту прарошчваюць пры тэмпературы 20—22 °C.

Калі тэмпература будзе вышэйшай, то ўсходы атрымліваюцца стончанымі, а пры ніжэйшай прарастанне расцягваецца ў часе, у выніку чаго ўсходы атрымліваюцца рознымі па памеры і развіцці. Да з'яўлення прыкладна 90% ўсходаў паніжаць тэмпературу не мае сэнсу, але пасля таго, як усё насенне ўзышло, трэба зменшыць тэмпературу на 4—6 дзён.

Для цеплалюбных культур (акрамя агуркоў) — 14—17 °C удзень і 10—12 °C уначы. А вось агурок — пястун, яго і загартоўваюць мякчэй: 16—18 °C днём і 14—15 °C уначы. Капусту надрэнна вынесці на лоджыю, ёй падыдзе тэмпература — 6—10 °C уначы і 10—14 °C удзень. Па меры павелічэння працягласці светлага дня тэмпература плаўна павышаецца. Паспрабуйце не паднімаць яе вышэй за 25 °C у ясны дзень і 17—19 °C — у пахмурны, а прахалодная ноч (12—14 °C) дапаможа расадзе стаць дужай і не марнаваць дэфіцытныя прадукты фотасінтэзу на ўзмоцненае дыханне.

Святло

Дадатковае асвятленне абавязкова патрэбна ў лютым і ў сакавіку. Ва ўмовах ква-

(Заканчэнне. Пачатак у нумары за 23 студзеня.)

ЯШЧЭ РАЗ ПРА РАСАДУ

тэры можна абысціся энергазберагальнымі лямпамі сумарнай магутнасцю 80—120 Вт. У пахмурнае надвор'е лямпы ўключаюць на 12-14 гадзін: з раніцы да вечара. У сонечную — робяць перапынак у сярэдзіне дня на 4-5 гадзін. Адзін з галоўных спосабаў уплыву на светлавую рэжым раслін — гэта частата іх размяшчэння. Не варта забываць, што адлегласць паміж раслінамі трэба павялічваць па меры іх росту, каб не было ўзаемнага зацянення і кожнаму сцяблу было даступна бакавое святло.

Пасеў

Не варта высейваць у адну ёмістасць насенне з розных партый ці розных гатункаў. Высокая верагоднасць, што адны прарастуць і ім спатрэбіцца святло і прахалода, а іншыя яшчэ не ўзышлі і маюць патрэбу ў больш высокай тэмпературы і вільготнасці. Не варта забываць і пра дрэнаж: лішняя вада павінна сцякаць з кантэйнераў з расадаў у паддон. Бо лішак вільгаці і недахоп кіслароду правякуюць з'яўленне каранёвай гнілі і «чорнай ножкі».

Для зручнасці паліву ўзровень грунту, выраўнаванага і багата ўвільготненага перад пасевам, павінен быць на 5—10 мм ніжэйшым за край ёмістасці, акрамя гэтага, край кантэйнера не будучь зацяняць усходы.

Падрыхтоўка насення ўключае абавязковую дэзынфекцыю і пажаданую стымуляцыю. Насенне, ужо пратручанае (у кожнай фірмы свае колеры), у працэдурах намочвання не мае патрэбы. Самая папулярная пратрута — фіялетавае раствор марганцавакіслага каляя. Стымулятарай шмат, пачынаючы з соку альясы і сканчаючы гуматамі, эпінам, цырконам і г.д., але ўжываць больш

за адзін не варта. Ужыванне некалькіх апрацовак запар можа загубіць насенне. З асцярожнасцю варта правяраць якасць гатовага насення растварам паваранай солі. Насенняводчыя фірмы шырока ўжываюць праграванне насеннага матэрыялу, пасля чаго яно мае нізкую вільготнасць, і таму ў растворы паваранай солі можа ўсплыць усё! Будучы ўсходжым на 90%! Самы надзейны спосаб пераканацца ва ўсходжасці насення — папрарошчваць.

У падрыхтаваных пасяўных латках робяць баразёнку глыбінёй 1-2 см, у залежнасці ад памеру насення, паліваюць раствором марганцавакіслага каляя, пасля чаго саджаюць насенне. Чым буйнейшае насенне і чым даўжэй мяркуецца ўтрымліваць сеянцы да пікіроўкі ці перасадкі, тым большае адлегласць паміж імі ў радку. Пасевы накрываюць тонкай плёнкай ці шклом, якія здымаюць пасля з'яўлення ўсходаў.

Пікіроўка

Некаторыя расліны вырошчваюць з пікіроўкай. Гэтую працэдуру лёгка пераносяць тамат і капуста. З капустай гэты прыём выкарыстоўваюць для белакачаннай і квяцістай. Перац і баклажан у фазе семядольнага лісця ці першага сапраўднага ліста таксама можна пікіраваць, хоць у іх каранёвая сістэма разрастаецца слабей. Пікіроўка дазваляе эканоміць месца пад лямпамі (сеянцам яго трэба зусім трохі), акрамя таго, што немалаважна, дае магчымасць адабраць найдужэйшыя, якасныя расліны. Аптымальнае заглыблен-

не, калі ад паверхні зямлі да семядольнага лісця застаецца прыкладна 1 см, дазваляе пазбегнуць затаплення пункта росту пры паліванні і дае магчымасць атрымаць кампактнае сцябло. Распікіраваную расаду не дасвечваюць, пакуль яна не прыжывецца. Гэты перыяд можа працягвацца ад некалькіх гадзін да сутак.

Паліў і падкормка

Гатовыя грунтавыя сумесі змяшчаюць малы запас пажыўных рэчываў і добра спалучаюцца з расаднымі комплекснымі ўгнаеннямі. Выкарыстанне пры кожным паліве замест вады 0,1-0,2%-нага раствору комплексных ўгнаенняў будзе спрыяць атрымання мацнейшых раслін і дазволіць не прапусціць момант галадання.

Высыхання глебы таксама нельга дапускаць, глеба павінна быць умерана вільготнай, здольнай ўбіраць ваду.